

РЕШЕНИЕ

№ 2324

гр. София, 09.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав, в публично заседание на 12.03.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **11397** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 87 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на С. В. Попеско гражданин на Руската федерация, ЛНЧ [ЕГН] срещу решение № 16562/3.11.2023 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Жалбоподателят иска отмяна на решението. Твърди, че при постановяването му са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила – не са обсъдени и анализирани всички факти, за да се установи фактическата обстановка, с което са нарушени нормите на чл. 35 АПК и чл. 75, ал. 2 ЗУБ. Неправилно е прието, че нежеланието на жалбоподателя да отслужи задължителната военна служба не обосновава предпоставки за предоставяне на статут доколкото се касае за „дезертьорство“. Ноторно е известно, че от м. февруари 2022 г. се водят активни бойни действия от Руската федерация в У., като има опасност да бъде изпратен на фронтната линия и извършване на деяния по чл. 12, ал. 1, т. 1-3 ЗУБ, като видно от международни източници настъплението на руските войски е свързано с множество престъпления и масово нарушение на международните норми. В този контекст жалбоподателят отказва да участва във военни действия, а това би довело до наказателно преследване за него, което попада в приложното поле на чл. 8, ал. 5, т. 5 ЗУБ. Правото на отказ от военна служба е уредено и в чл. 10, ал. 2 от Хартата на

основните права на ЕС, като то не следва да се счита за дезертъорство. Несъгласието с цялостната военна политика на РФ покрива чл. 8, ал. 1 ЗУБ. Налице са военни действия. Централните власти отговарят с масови арести и насилие срещу протестиращи. Само до май 2022 г. има 15 000 арестувани, като задържането е съпроводено с мъчения и нехуманно отношение. Налице е затваряне на независими медии, санкционира се разпространяване на информация срещу войната. Преследвани са общественици, политици и активисти, както и всякакви призови за солидарност с украинския народ. Неправилно е прието и че според бежанската история са неприложими чл. 9, ал. 1, т. 2 и 3 ЗУБ. Дори и една държава да не е във въоръжен конфликт, то следва обстановката да се прецени цялостно.

Ответникът по жалбата – председателят на Държавната агенция за бежанците, я оспорва и моли съда да се отхвърли. Правилно е преценено, че не са налице предпоставките на чл. 8 и 9 ЗУБ.

СГП не взе становище по жалбата.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, счита, че се установява следната фактическа обстановка.

Началото на разглежданото производство е поставено с молба, подадена на 23.11.2022 г. от жалбоподателя за предоставяне на международна закрила до председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ-МС). В регистрационния лист е отразено, че оспорваният е роден на 11.9.1984 г., в [населено място], Руската федерация, гражданин на тази държава, християнин - православен; женен. Личните му данни са установени въз основа на представен документ за самоличност – национален паспорт, както и военен билет, свидетелство за сключен брак и диплом за завършено образование.

В интервю за установяване на самоличността, националността и маршрута на пътуване, жалбоподателят твърди, че е напуснал страната заради нежеланието да се яви на частична мобилизация и с несъгласието му с военните действия – не иска да убива хора. Освен това не одобрявал политиката на руското правителство във връзка с тази война. Не е съден или осъждан, не е арестуван, не е член на политическа партия.

С обжалваното в настоящото производство решение на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут, на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ. Административният орган е приел, че:

-не са налице материално-правните предпоставки за предоставяне на статут на бежанец на кандидата, тъй като той не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл.8, ал.1 от ЗУБ причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което не са налице субективният и обективният елемент за прилагане на цитираната правна норма.

-изложени са доводи за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл.9 от ЗУБ, тъй като жалбоподателят не прави твърдения за „смъртно наказание“ или „екзекуция“, а предвид установената фактическа обстановка се приема, че той не е бил принуден да напусне страната по произход поради реална опасност от изтезание, нечовешко или уничително отнасяне или наказание.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, която е адресат на оспорения

административен акт, с право и интерес от оспорването, в срока по чл.84, ал.3 от ЗУБ, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспореното решение (чл.168, ал.1 от АПК), на основанията, посочени в чл.146 от АПК, съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на ЗУБ – председателя на агенцията, доколкото той по силата на чл.48, ал.1, т.1 от ЗУБ притежава правомощието да предоставя, отказва, отнема или прекратява статут на бежанец и хуманитарен статут в Република България.

Не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, предвидени в ЗУБ. На оспорвания е разяснена процедурата, по която се подават и разглеждат молби за закрила, проведено е интервю с кандидата, на разбираем от него език. При провеждане на процедурата по подаване на процесната молба за убежище не се установяват съществени процесуални нарушения.

Решението е издадено при правилно тълкуване и прилагане на материалния закон. Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Съгласно чл.8, ал.4 от ЗУБ „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повтаряемост.

В разглеждания случай не са налице твърдения, нито са представени доказателства, от които да може да се направи извод за наличието на посочените по-горе предпоставки. Видно от представените по делото справки относно Руската федерация и в частност относно правилата за мобилизация следва да се направи извод, че по отношение на жалбоподателя не съществува основателни опасения от преследване по критериите на чл. 8, ал. 1 ЗУБ и в частност – на чл. 8, ал. 5, т. 5 ЗУБ. Не се установява, нито се излагат твърдения жалбоподателят да е преследван или да има опасност от преследване поради неговата раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група.

Не може да се направи извод по отношение на него да са налице действия по чл. 8, ал. 5, т. 5 ЗУБ – действия на наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3;

Действително, видно от представените справки относно РФ и в частност относно правилата за мобилизация се установява, че е обявена частична мобилизация на 21 септември 2022 г., както и свързани с това законодателни мерки, свързани със завишена отговорност за престъпления против военната служба.

Действително, видно от представените справки, вкл. и последната – от 23.1.2024 г., се установява, че руските граждани подлежат на наборна военна служба, два пъти годишно, за лица от 18 до 27 г., като има възможност и за алтернативна служба при определени условия. Действително на 28 май 2022 г. със закон е премахната горната възрастова граница за служба в руската армия. Същевременно обаче се установява, че на наборните войници от руската армия е забранено да служат в чужбина, вкл. в У.. В У. се сражават единствено професионални военни, както и такива на договорен принцип. Нещо повече – професионалните военнослужещи, които отказват да служат

в У., могат да бъдат уволнени или преместени ако поискат, но не подлежат на наказателно преследване.

Ето защо съдът намира, че не може да се направи извод, че у жалбоподателя е имало или би могло да възникне основателен страх по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ, както и чл. 8, ал. 5, т. 3 ЗУБ. Не може да се приеме, че са налице такива военни действия, дори и при наличие на такива в съседна У., при които да е налице реална опасност жалбоподателят да понесе наказателно преследване или друго наказание в случай на отказ да бъде отбита военна служба във връзка с тези военни действия. А още по-малко може да се направи извод такъв предполагаем отказ да предполага извършване на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1-3 ЗУБ.

По отношение на извода за липсата на основания за прилагане на хуманитарен статут по чл.9 от ЗУБ, съдът също намира, че решението е издадено при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с фактите по делото. Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства – смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи върху живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случаи на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Разпоредбата на чл.9, ал.2 от ЗУБ предвижда, че тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. По силата на чл.9, ал.8 от ЗУБ хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

В оспореното решение административният орган е спазил императивното изискване на чл.75, ал.2 от ЗУБ, като е обсъдил всички наведени от кандидата за закрила факти и обстоятелства от личната му история заедно с въпроса относно сигурността на страната му по произход.

Видно от представените справки, вкл. и последните от 13.2.2024 г. и 23.1.2024 г. следва да се направи извод, че не са налице и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009г. по дело № С-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл.15, б. “в“ от директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ.

При изследване на териториалния обхват и степента на насилието в Руската федерация се установява, че състоянието на сигурността в държавата по произход е стабилно. Не би могло да се направи извод, че е налице реална опасност от изтезание, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. От справките се установява неблагоприятни последици от войната в У. в икономически аспект, но също така и предприемане на резултатни мерки от страна на властите за овладяване на тези последици.

Не е налице реална опасност от :

1. смъртно наказание или екзекуция, или
2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, или
3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

От доказателствата по делото не може да се направи извод, че са налице факти, въз основа на които да се приеме, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата си по произход жалбоподателят би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплахата - смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отношение, или наказание, тежки и лични заплахи върху живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случаи на вътрешен или международен въоръжен конфликт.

Действително, се установява /така представените справки/, че на територията на РФ са предприети действия за преследване на опозиционни партии или сдружения, чиято дейност не съвпада с официалната политика там. Но, тези установявания не би могло да се приеме, че имат отношение към жалбоподателя. Видно от установеното, той нито излага твърдения, нито представя доказателства в тази насока. Нещо повече – видно от протокола за проведеното интервю се установява, че жалбоподателят не е членувал в политическа партия, а още по-малко – в такива партии или сдружения, които са били забранени или преследвани. Твърди, че не е бил съгласен с войната, но не се сочи, нито се установява да е изразил по някакъв начин гражданската си позиция пред властите, а единствено се твърди, че поради несъгласието си е напуснал, легално, РФ по посока К., за което не е имал никакви пречки, нито пък е изложил твърдения да е преследван за това. Лично не е бил задържан, не му е оказвано насилие, нито е бил заплашван.

Едновременно с това се установява, че по отношение на кандидата не са налице предпоставки за предоставяне на статут по чл.8, ал.9 и чл.9, ал.6 от ЗУБ, доколкото той не е заявил член на семейството му да има предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут в Република България. Личните мотиви на молителя да остане в България не могат да бъдат оценени като хуманитарни по смисъла на чл.9, ал.8 от ЗУБ, както правилно е приел административният орган.

По така изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение е издадено при правилно прилагане на материалния закон, като административният орган е изложил подробни мотиви относно липсата на материално-правните условия за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания, съобразно фактите и обстоятелствата от личната от личната му история и въпроса относно сигурността в държавата по произход. Следователно не са налице отменителни основания по чл.146 от АПК за незаконосъобразност на административния акт и жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на С. В. Попеско гражданин на Руската федерация, ЛНЧ [ЕГН] срещу решение № 16562/3.11.2023 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено, пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ:

